

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 255/2019-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. októbra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovéj a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Kubáňovou, Cintorínska 5, Nitra, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a podľa čl. 50 ods. 3 v spojení s čl. 50 ods. 1 a 2 a s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. b), c) a d) a podľa čl. 13 v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1 T 2/2013 zo 7. augusta 2013 a uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 To 11/2013 z 27. marca 2014 a sp. zn. 2 TdoV 5/2017 z 5. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Kubáňovou, Cintorínska 5, Nitra, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a podľa čl. 50 ods. 3 v spojení s čl. 50 ods. 1 a 2 a s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. b), c) a d) a podľa čl. 13 v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1 T 2/2013 zo 7. augusta 2013 a uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 To 11/2013 z 27. marca 2014 a sp. zn. 2 TdoV 5/2017 z 5. novembra 2018.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1 T 2/2013 zo 7. augusta 2013 uznaný vinným zo spáchania zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa ustanovení § 296 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a obzvlášť závažných zločinov obmedzovania osobnej slobody podľa ustanovení § 183 ods. 1, ods. 2 písm. b) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona, lúpeže podľa ustanovení § 188 ods. 1 a ods. 4 písm. c) Trestného zákona a vydierania podľa ustanovení § 189 ods. 1 a ods. 4 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere trinástich rokov a ochranný dohľad na dobu dvoch rokov. Odvolanie sťažovateľa podané proti prvostupňovému rozsudku bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2013 z 27. marca 2014 podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietnuté. Dovolanie, ktoré sťažovateľ proti

uvedenému uzneseniu najvyššieho súdu podal, bolo podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo V 5/2007 z 5. novembra 2018 odmietnuté.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta, že v konaní pred Špecializovaným trestným súdom a najvyšším súdom došlo k porušeniu jeho označených práv, keďže podľa jeho názoru prvostupňový súd, ktorý rozhodol o jeho vine a treste, nebol nestranný a zákonný, svoje rozhodnutie oprel o dôkazy, ktoré neboli získané zákonným spôsobom, pri určení výšky uloženého trestu vychádzal z nesprávne zisteného pomeru príťažujúcich a poľahčujúcich okolností a súčasne uplatnil neprípustné dvojité pričítanie tej istej okolnosti. Podľa tvrdenia sťažovateľa porušil tiež jeho právo na obhajobu, keď *„Súd nerešpektoval jeho právo na zvolenie si obhajcu resp. návrh na oslobodenie vykonávania obhajoby, neumožnil sťažovateľovi dosiahnutie vypočutia svedkov v jeho prospech, a v tom že súd v PK porušil princíp kontradiktórnosti konania – rovnosti zbraní a neumožnil sťažovateľovi do vynesenia rozsudku oboznámiť sa s utajovanými skutočnosťami a teda mu zamedzil možnosť oboznámenia sa a vyjadrenia sa k všetkým dôkazom.“*

4. Sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti námietku porušenia jeho základného práva na nestranný súd opiera o skutočnosť, že v jeho trestnej veci vedenej proti viacerým spoluobvineným osobám došlo v priebehu konania k vylúčeniu veci niektorých spoluobvinených na samostatné konanie na účel uzavretia dohody o vine a treste, a to v prípravnom konaní a tiež v priebehu súdneho konania, pričom sa na rozhodovaní v konaní o trestnej veci sťažovateľa a tiež v uvedených dvoch samostatných konaniach, v rámci ktorých došlo k uzavretiu dohôd o vine a treste, podieľal senát totožného zloženia. Sťažovateľ na základe uvedenej skutočnosti nadobudol presvedčenie o nedostatku nestrannosti konajúcich sudcov prejednávajúcich jeho trestnú vec, ktorí si podľa jeho mienky v predchádzajúcich konaniach o uvedených vylúčených trestných veciach nepochybne museli *„vytvoriť obraz, mienku o daných skutkoch, ich páchaní ako i o ich údajných páchatel'och, prinajmenšom pre dôvod vyčerpávajúceho odôvodnenia rozsudkov resp. spáchania daných skutkov, ktoré sú k vzhliadnutiu v samotných odôvodneniach rozsudkov“*. Sťažovateľ v tomto kontexte konkretizuje a uvádza, že v rozsudku prijatom

v jednej z uvedených vylúčených trestných vecí konajúci súd jednému z odsúdených uložil zákaz stretávania sa so sťažovateľom, a to napriek tomu, že sťažovateľ bol v tom čase v rámci trestného stíhania vedeného proti jeho osobe iba v postavení obvineného. Táto skutočnosť je pre sťažovateľa dôkazom zaujatosti konajúceho senátu, ktorý sa podľa neho v tomto ohľade nielenže javil zaujatým, ale dokonca prejedlikoval svoj názor o vine sťažovateľa, v čom vidí sťažovateľ aj porušenie princípu prezumpcie nevinu.

5. Vo vzťahu k prezentovaným tvrdeniam o nezákonnom charaktere dôkazov, na ktorých založili konajúce súdy svoje rozhodnutia, predostiera sťažovateľ argumentáciu zameriavajúcu sa na podrobné detaily, a to v tomto znení:

«K bodu 1. B) porušeniu práva na spravodlivé prejednanie veci sťažovateľ uvádza, že nižšie označené dôkazy, ktorými bola odôvodnená jeho vina, neboli získané v súlade so zákonom.

1B a.) v zápisnici o rekognícii s pripojenou fotodokumentáciou, týkajúcou sa skutku 5. obžaloby (zväzok VI. č. l. 1744 a následné) sťažovateľ namieta:

1. absenciu úplného a dostatočného poučenia svedka - poškodeného [REDAKOVANÉ] čím prišlo k porušeniu ust. § 46, 47, 48, 49, 50, 53, 65, 66, 67, 69, 70, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 136-140, 210, 211, 345 TP.

2. absenciu vyjadrenia svedka - poškodeného [REDAKOVANÉ] k poučeniu

3. absenciu výzvy na opísanie osoby, ktorú mal svedok - pošk. opoznávať vyplývajúcu z § 126 ods. 1 TP veta prvá.

4. absenciu opisu osoby, ktorú mal sv. - pošk. [REDAKOVANÉ] opoznávať

5. absenciu prítomnosti nezúčastnenej osoby pri predmetnej rekognícii - v zmysle § 126 ods. 3 TP v spojení s § 30 ods. 2 TP.

6. Absenciu výberu figurantov (fotografií), ktorí by boli sťažovateľovi podobní či už vekom alebo zovňajškom, v zmysle § 126 ods. 1 TP veta druhá.

7. Absenciu vykonania predmetnej rekognície „in natura“

Ak nebol svedok v procesnom postavení poškodeného [REDAKOVANÉ] úplne a dostatočne poučený, ak sa nevyjadril k poučeniu, nebol vyzvaný na opis osoby opoznávanej, pokiaľ túto neopísal, nebola pri predmetnej rekognícii nezúčastnená osoba, neboli za figurantov vybrané osoby vo veku sťažovateľa ani podobné sťažovateľovi a pokiaľ predmetná

rekognícia bola vykonávaná za pomoci fotografií, hoci sťažovateľ bol v tom čase k dispozícii OČTK (v CPZ) - uvedené na číslach 282-284 nemožno hovoriť o rekognícii ako o zákonom dôkaze. Svedok - poškodený [REDAKOVANÉ] pri nahlasovaní trestného činu vo svojej výpovedi opísal ako jedného z páchatel'ov osobu s prezývkou „komisár“, ktorý ma 30 rokov, väčšie oči a uši (výsluch zo dňa 20. 3. 2011 č. listu 589 - strana 5), 180 cm, 85 kg, na líci výraznejšie znamienko, tmavé na krátko ostrihané vlasy (výsluch zo dňa 18. 3. 2011, č. l. 1582 str. 9). Sťažovateľ zastáva názor, že poškodený [REDAKOVANÉ] podľa tohto opisu, vo svojej výpovedi neoznačoval sťažovateľa, keďže tento nemal väčšie uši, oči, na tvári žiadne znamienko a v čase oznamovania skutku resp. zadržania mal sťažovateľ cca 100 kg (dôkaz - zdravotná dokumentácia pri prijímaní do ÚVV), mal 19 rokov, pričom OČTK použili pri rekognícii fotografiu sťažovateľa, ktorá je z obdobia jeho 14-15 roku, čo opätovne nasvedčuje tomu, že nebol dodržaný zákonom predpísaný postup. Z vyššie uvedeného vyplýva že, od počiatku (udania skutku) konania sa porušoval zákon pri zisťovaní totožnosti osoby sťažovateľa a jej možná verifikácia aj pred súdom už bola bezpredmetná, keďže ide mimochodom o úkon neopakovateľný, máme teda zato, že išlo o dôkaz nezákonný.

1B b.) v zápisnici o rekognícii s pripojenou fotodokumentáciou, týkajúcou sa skutku č. 4 obžaloby (zväzok VIII. č. l. 2273 a nasl.) namieta:

1. absenciu výzvy na opísanie osoby, ktorú mal svedok v procesnom postavení poškodeného [REDAKOVANÉ], opoznávať (§ 126 ods. 1 TP- veta prvá)
2. absenciu opisu osoby, ktorú mal poškodený opoznávať
3. absenciu výberu figurantov (fotografií), ktorí by boli sťažovateľovi podobní či už vekom alebo zovňajškom (§ 126 /!/ TP-veta druhá)
4. absenciu vykonania predmetnej rekognície „in natura“

Predmetná rekognícia ako dôkaz bola vykonávaná a získaná nezákonným spôsobom, pretože poškodený [REDAKOVANÉ] nebol pred predložením fotografií vyzvaný na opísanie osoby páchatel'a, tento ani sám opis neurobil v dôsledku čoho sa ani nedá preskúmať či osoba, na ktorú pošk. [REDAKOVANÉ] na fotografii ukázal, zodpovedá opisu páchatel'a, ktorého priamo vizuálne pri páchaní žalovaného skutku vnímal. V súvislosti s oboma rekogníciami sa sťažovateľ dovoľuje poukázať na rozsudok NS SR zo dňa 24. 2. 2015 - 2 Tdo 1/2015, odkaz na „teóriu plodu otráveného stromu“. Rekogníciu možno vykonať po a) podľa fotografií, prípadne s použitím tech. prostriedkov - citované ustanovenie výkonu rekognície

ako kriminalistickej metódy - vnem poznávania osôb alebo vecí, dáva imperatív opisu opoznáwanej osoby opoznávajúcou osobou predtým, než je svedkovi opoznávaná osoba (podozrivý, obv.) ukázaná, pretože už samotný opis osoby môže vylúčiť konkrétnu podozrivú osobu z okruhu možných páchatel'ov. Postup opoznávania bez predchádzajúceho opisu opoznáwanej osoby (podozrivej) môže viesť k situácií inak nepreveriteľnej pri hodnotení vykonaného dôkazu rekognície, kedy svedok (poškodený) označí pri rekognícií podozrivú - opoznávanú osobu - a následne si zafixuje jej vzhľad, tento poznatok v neskoršej výpovedi môže aj účelovo alebo prekrytím pôvodného vnemu interpretovať ako svojimi zmyslami vnímaný poznatok, slúžiaci ako významný dôkaz v tr. konaní. Vyššie vytýkané vykonávania dôkazov, na ktorých podklade bolo rozhodnutie o vine sťažovateľa založené, neboli vykonané zákonným spôsobom (poukaz, na NS SR 2 Tdo 1/2015).

1B c.) Zápisnicu „o vydání“ (dobrovoľnom) veci: 1 ks mob. zn. Nokia 6300 a 1 ks mob. tel. zn. Nokia 5530... zo dňa 22. 3. 2011 o 4.55 hod. Týkajúce sa skutku číslo 1, 4 a 5 obžaloby (zväzok VII. č. l. 1997) ktoré boli následne podrobené znaleckému skúmaniu (znalecký posudok VÚSO číslo 073/10/2011 zv. XIV. č. l. 3805-3905) sťažovateľ napáda, pretože má zato, že sťažovateľ vyššie označené telefóny nevydal dobrovoľne a to dokazuje nasledovne:

a. z úradného záznamu zo dňa 22. 3. 2011 vyplýva, že dňa 21. 3. 2011 o 15:30 hod. polícia začala akciu s cieľom zadržať páchatel'ov org. trestnej činnosti, v rámci ktorej bol okrem iných osôb zadržaný aj sťažovateľ a to dňa 21. 3. 2011 o 23:10 hod.. V tomto úradnom zázname o vyššie označených mobilných telefónoch nie je žiadna zmienka (č. l. 288/289)

b. zo zápisnice o zadržení a obmedzení osobnej slobody sťažovateľa ako podozrivej osoby vyplýva že polícia zadržala sťažovateľa 21. 3. 2011 o 23:00, následne mu vykonala osobnú prehliadku pri ktorej našla viaceré jeho osobné veci avšak žiadny z vyššie označených mobilných telefónov medzi nimi nebol.

c. zo zápisnice vyplýva, že sťažovateľa dňa 22. 3. 2011 o 1:20 hod. prevzal vyšetrovateľ PZ a to aj s vecami osobnej potreby, ktoré mu boli odňaté v rámci osobnej prehliadky po zadržení (č. l. 282-284).

Sťažovateľ v tomto prípade nevidí žiadny zákonný dôvod, aby bol približne po 4 hodinách svojho zadržení a umiestnenia v CPZ vyzvaný aby „dobrovoľne“ vydal 2 ks

mobilných telefónov, pretože žiadne telefóny u seba nemal, čoho dôkazom je nielen záznam o vykonaní os. prehliadky, pri ktorej sa žiadne tel. nenašli, ale aj to že polícia „nájdene“ veci pri/po zákroku osobne odoberie a eviduje. Sťažovateľ z obsahu celého trestného spisu nedokázal zistiť akým spôsobom sa vyššie označené telefóny, patriace sťažovateľovi, dostali do rúk polície a teda ani zhodnotiť, či sa tak stalo zákonným spôsobom. Zo zápisnice o dobrovoľnom vydaní veci vyplýva iba toľko, že polícia po vykonaní os. prehliadky sťažovateľa a po jeho 4 hodinovom zadržaní mu predložila vyššie označené mobilné telefóny, v ktorej sťažovateľ označil ako asi svoje a ktoré „údajne“ dobrovoľne vydal, hoci s nimi nepochybne disponovala iba polícia resp. vyšetrovateľ a nie on. Dokonca sa to udialo pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty v zmysle § 70 TP o čom bol sťažovateľ výslovne poučený a o ničom inom (č. l. 1997) v dôsledku čoho nemožno hovoriť o dobrovoľnom vydaní veci. Máme za to, že takýmto konaním polícia získala spomínané mobilné telefóny nezákonne čím sekundárne aj znehodnotila ich znalecké skúmanie, ktoré nemôže byť tak isto oporným (zákonným) bodom a podkladom pre rozhodnutie súdu o sťažovateľovej vine.

IBd) Sťažovateľ ďalej namieta zápisnicu o „dobrovoľnom“ vydaní veci - 1 ks mob. telefónu zn. Samsung zo dňa 12. 8. o 14:30 hod. Týkajúcu sa skutku číslo 1, 4, 5 (č. l. 2311), ktorý bol následne podrobený znaleckému skúmaniu (znal. posudok - VÚSO č. 153/10/2011 Zv. XIV. č. l. 3928-3950). Obdobne ako aj v predošlom prípade sťažovateľ poukazuje na skutočnosť že sťažovateľ bol opätovne obmedzený na osobnej slobode dňa 11. 8. o 8:00 hod. (pričom mu bola následne vykonaná osobná prehliadka, v rámci ktorej polícia našla jeho viaceré osobné veci, medzi nimi aj mob. tel. značky Samsung). Všetky veci sťažovateľovi polícia odobrala a ponechala si ich v držbe, čo vyplýva najmä z toho, že do CPZ bol umiestnený sťažovateľ o 11:40 hod. (11. 8.). Opäť niet dôvodu, aby bol sťažovateľ po vykonaní mu osobnej prehliadky a odňatí všetkých jeho veci a umiestnený do CPZ a následne vyzvaný na „dobrovoľné“ vydanie tohto telefónu na druhý deň o 14.30 hod. (12. 8.). Sťažovateľ nebol poučený o svojich právach pri danom vydaní veci a to teda ani o práve vec nevydať v zmysle práva odoprieť výpoveď ak by si ňou privodil trestné stíhanie resp. práva neobviňovať sám seba, a naopak vyplýva zo spisu určitý stupeň donútenia pri výzve na vydanie veci zo strany polície (hrozba pokuty). V tomto smere poukaz, na rozsudok:

- NS SR - 16. 6. 2010 SP. ZN. 5 Tdo/47/2010

- rozhodnutie ESLP vo veci *Funke vs. Francúzsko*, 25. 2. 1993

- *Flenay a McGinnes vs. Írsko a Quinn vs. Írsko*, 21. 12. 2000

V týchto rozhodnutiach je konštatované porušenie č. 1. 6 ods. 1 dohovoru.»

6. V ďalšom bode ústavnej sťažnosti sťažovateľ konkretizuje svoju námietku o nesprávnosti zistení konajúcich súdov v otázke pomeru priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, kde dôvodí, že v jeho prípade nebolo v rámci zohľadnenia poľahčujúcich okolností aplikované ustanovenie § 36 písm. d) Trestného zákona, podľa ktorého je poľahčujúcou okolnosťou skutočnosť, že páchateľ spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých, keď v čase skutkov, zo spáchania ktorých bol uznaný vinným, bol takouto osobou s odkazom na ustanovenie § 127 ods. 2 Trestného zákona, keďže mal devätnásť rokov. Sťažovateľ na tomto mieste takisto poukazuje na postup konajúceho súdu, ktorý pri súčasnej aplikácii ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona neprípustne zohľadnil skutočnosť spáchania viacerých trestných činov aj ako priťažujúcu okolnosť podľa ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona, čím došlo k neprípustnému dvojitému pričítaniu tej istej okolnosti. Podľa názoru sťažovateľa k tejto námietke nezaujal jasné stanovisko ani dovolací súd pri posúdení jeho dovolania.

7. Napokon sťažovateľ na podporu námietky o porušení jeho práva na obhajobu predkladá v ústavnej sťažnosti argumentáciu o odmietnutí vypočutia dvoch svedkov v jeho prospech bez toho, aby takýto postup konajúci súd riadne odôvodnil, ďalej tiež tvrdenie o neprípustnom postupe konajúceho súdu v súvislosti s ustanovením náhradného obhajcu a tiež bližšie nešpecifikovanú a nejasnú námietku, že „sťažovateľ ani obhajca nemali možnosť sa počas celého dokazovania až po prvý verdikt oboznámiť sa s obsahom utajovanej prílohy a teda ani sa k nemu vyjadriť, resp. navrhnúť, uskutočniť, napadnúť dôkazy s tým spojené aj nato nadväzujúce“. Sťažovateľ takisto hodnotí uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí jeho dovolania ako „vnútorne rozporné“, argumentujúc, že najvyšší súd nemal legálny dôvod k odmietnutiu jeho dovolania z formálnych dôvodov, pretože jeho dovolanie spĺňalo všetky náležitosti vyžadované príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku.

8. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol v jeho veci nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a podľa čl. 50 ods. 3 v spojení s čl. 50 ods. 1 a ods. 2 a s čl. 12 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. b), c) a d) a podľa čl. 13 dohovoru v spojení s čl. 14 dohovoru rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1 T 2/2013 zo 7. augusta 2013 a uzneseniami najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2013 z 27. marca 2014 a sp. zn. 2 TdoV 5/2017 z 5. novembra 2018, označené rozhodnutia zrušil a vrátil vec na nové konanie a priznal tiež sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

9. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú

zachované. Vec sťažovateľa bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Brňákovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu uplynulo 16. februára 2019. Preto v súlade s čl. X bodom 2 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec prerozdelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Molnárovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola predbežne prejednaná v druhom senáte ústavného súdu v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu) a sudcovia Peter Molnár a Ľuboš Szigeti.

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

13. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie všetkých jeho označených práv odsudzujúcim rozsudkom Špecializovaného trestného súdu a odvolacím a dovolacím rozhodnutím najvyššieho súdu. Zastáva názor, že prvostupňový súd, ktorý rozhodol o jeho vine a treste, nebol nestranný a zákonný, svoje rozhodnutie oprel o dôkazy, ktoré neboli získané zákonným spôsobom, pri určovaní výšky trestu zistil nesprávny pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností a neprípustne uplatnil dvojité pričítanie tej istej okolnosti a porušil jeho právo na obhajobu.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a podľa čl. 50 ods. 3 v spojení s čl. 50 ods. 1 a 2 a s čl. 12 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. b), c) a d) a podľa čl. 13 dohovoru v spojení s čl. 14 dohovoru rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1 T 2/2013 zo 7. augusta 2013

14. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne. Vo vzťahu k prvostupňovému rozsudku Špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1 T 2/2013 zo 7. augusta 2013 sťažovateľ disponoval opravným prostriedkom – odvolaním, ktoré aj využil. O odvolaní bol oprávnený a povinný rozhodnúť najvyšší súd ako súd odvolací. Odvolanie tak predstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému prvostupňovému rozsudku. Existencia odvolacieho konania pred najvyšším súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom rozsudku Špecializovaného trestného súdu, keďže odvolanie v danom prípade predstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu (porov. mutatis mutandis II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia v sťažnosti označených práv rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1 T 2/2013 zo 7. augusta 2013 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a podľa čl. 50 ods. 3 v spojení s čl. 50 ods. 1 a 2 a s čl. 12 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. b), c) a d) a podľa čl. 13 dohovoru v spojení s čl. 14 dohovoru uzneseniami najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2013 z 27. marca 2014 a sp. zn. 2 TdoV 5/2017 z 5. novembra 2018

15. Pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva názor, podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) lehota na prípadné podanie ústavnej sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní sa považuje v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010). Za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť ako oneskorene podanú (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, 10 a jeho body 51, 53, 54). Tento princíp sa napokon premietol i do ustanovenia § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (sp. zn. I. ÚS 185/2019). V zmysle uvedeného bolo preto predmetom prieskumu ústavného súdu nielen dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu, ale aj jeho odvolacie rozhodnutie napadnuté dovolaním sťažovateľa, ktoré bolo dovolacím súdom posúdené ako neprípustné.

16. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom

alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 147/2019).

17. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05, III. ÚS 337/2018).

18. Odkazujúc na závery uvedené v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd zdôrazňuje, že pri posúdení namietaných uznesení najvyššieho súdu nebolo jeho úlohou preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré konajúce súdy opreli svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa najvyšší súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa (prezentovanou v odvolaní a v dovolaní) vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či výklad konajúcim súdom aplikovaných právnych noriem neodporuje ich podstate a zmyslu, teda či sú namietané uznesenia najvyššieho súdu ústavnoprávne akceptovateľné.

19. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnení namietaných uznesení najvyššieho súdu a opierajúc sa o východiská prezentované v bodoch 17 a 18 odôvodnenia tohto uznesenia posúdil, či najvyšší súd pri výkone svojej právomoci neprekročil limity sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru.

20. Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2013 z 27. marca 2014, ktorým bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa podané proti prvostupňovému odsudzujúcemu rozsudku, vyplýva, že obsahom odvolacích námietok, ktoré v odvolaní sťažovateľ uplatnil, boli jeho výhrady k hodnoteniu vykonaných dôkazov, konkrétne výpovedí svedkov, ďalej námietka porušenia práva na obhajobu, keď konajúci súd nereagoval primerane na vopred oznámenú neúčast' obhajcu sťažovateľa a uspokojil sa s účasťou jeho náhradnej obhajkyne, ktorej stratégiu obhajoby sťažovateľ spochybnil na hlavnom pojednávaní. Najvyšší súd vo vzťahu k námietkam sťažovateľa týkajúcim sa jeho práva na obhajobu konštatoval, že náhradná obhajkyňa bola sťažovateľovi riadne ustanovená opatrením predsedu senátu na účel zastupovania sťažovateľa v čase vopred avizovanej neprítomnosti jeho riadneho obhajcu, pričom sa dotknutých termínov hlavného pojednávania riadne zúčastnila a podieľala sa na jeho obhajobe. Rovnako sa odvolací súd vyjadril aj k otázke primeranosti sťažovateľovi uloženého trestu, kde poznamenal, že pri jeho ukladaní aplikoval prvostupňový súd tzv. zmierňovacie ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona a uložil sťažovateľovi trest pod dolnú hranicu príslušnej trestnej sadzby, pričom podľa názoru odvolacieho súdu k takémuto postupu nebol daný dôvod, keďže podľa neho skutočnosť spáchania trestnej činnosti v mladom veku nie je dôvodom pre použitie dotknutého ustanovenia. Najvyšší súd na tomto mieste uzavrel, že sa sťažovateľovi dostalo „dobrodenia, hoci nebol dôvod, avšak toto pochybenie nebolo možné napraviť pre nedostatok odvolania zo strany špeciálneho prokurátora“.

21. Z obsahu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 TdoV 5/2007 z 5. novembra 2018, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa, vyplýva, že sťažovateľ ako jeden z dovolacích dôvodov podaného opravného prostriedku uplatnil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, kde argumentoval absenciou nestrannosti

konajúcich sudcov, ktorí prejednávali aj trestné veci ostatných spoluobvinených, vylúčené na samostatné konanie, pričom v rozhodnutiach v označených veciach „boli uvedené iniciály a prezývky obvinených ako spolupáchateľov“. Sťažovateľ označené skutočnosti považoval za prejav zaujatosti konajúceho senátu a prejudikovanie jeho viny. Najvyšší súd kvalifikoval označenú námietku ako nedôvodnú, a to poukazom na obsah stanoviska trestnoprávneho kolégia sp. zn. Tpj 11/2017 z 5. apríla 2017, ako aj s poukazom na zodpovedajúcu judikatúru najvyššieho súdu R 30/1998 a R 11/2010-II, uvádzajúc, že senát konajúceho súdu nemožno považovať za zaujatý iba z dôvodu schválenia dohody o vine a treste spoluobvineného vo vylúčenom konaní (s uvedením iného spoluobvineného, o ktorom sa vedie samostatné konanie, v skutkovej vete rozsudku), pretože pri schvaľovaní návrhu dohody o vine a treste súd nevykonáva dokazovanie, iba posudzuje predložený návrh v intenciách ustanovení § 331 a nasledujúcich Trestného poriadku, pričom až v aktuálnom konaní je podkladom pre jeho rozhodnutie vykonané dokazovanie, v ktorom môžu byť oporou odsúdenia iba zákonne získané dôkazy preukazujúce bez akýchkoľvek pochybností vinu dotknutej osoby.

22. Sťažovateľ pod dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v podanom dovolaní subsumoval argumentáciu o porušení jeho práva na obhajobu v súvislosti s účasťou náhradnej obhajkyne, ktorá mu bola ustanovená po tom, čo jeho riadny obhajca vopred avizoval neúčasť na niektorých určených termínoch hlavného pojednávania. Sťažovateľ bol toho názoru, že obhajoba zo strany tejto obhajkyne mu nebola poskytovaná na zodpovedajúcej úrovni. Najvyšší súd posúdil jeho predmetnú argumentáciu ako nedôvodnú, pričom dôvodil takto:

„Prípisom doručeným Prezídium policajného zboru, úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Bratislava 22. februára 2012 obvinený oznámil vypovedanie plnej moci [REDAKOVANÉ] a potvrdil splnomocnenie pre [REDAKOVANÉ] /zv. IV, č. l. 889/. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na ďalšiu úhradu právneho zastúpenia obvinený požiadal žiadosťou z 22. februára 2013, doručenou Špecializovanému trestnému súdu 28. februára 2013, o ustanovenie obhajcu [REDAKOVANÉ] /zv. XX, č. l. 5637/. Po súhlasnom vyjadrení [REDAKOVANÉ] predseda senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku podľa § 40 ods. 1 Tr. por. z dôvodov § 37 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por.

ustanovil obvinenému za obhajcu [REDACTED] /zv. XX, č. l. 5640-5641/. Na verejnom zasadnutí o predbežnom prejednaní obžaloby súd určil rozpis termínov hlavného pojednávania. Obhajca obvineného uviedol, že v niektorých pojednávacích dňoch bude mať kolíziu s úkonmi v iných trestných veciach a v termíne od 29. mája 2013 pravdepodobne do 14. júna 2013 bude v zahraničí. Súd preto 8. marca 2013 ustanovil obvinenému náhradnú obhajkyňu [REDACTED] /zv. XX, č. l. 5691-5692/. Obhajcovia pristupovali k obhajobe obvineného aktívne, zúčastňovali sa úkonov, resp. v prípade svojej neprítomnosti boli o nariadených úkonoch riadne upovedomení (uvedené sa týka najmä [REDACTED]), ako aj hlavných pojednávaní a verejných zasadnutí, podávali návrhy a opravné prostriedky, teda dohliadali na uplatňovanie práv obvineného. Orgány činné v trestnom konaní a súdy v tomto smere poskytli adekvátny priestor na realizáciu práv obvineného na obhajobu a tento priestor bol zo strany obhajoby využitý. V tejto súvislosti dovolací súd, ani napriek námietkam obvineného, pochybenia nezistil. Ustanovená náhradná obhajkyňa prevzala rovnopis svojho ustanovenia 15. marca 2013. V dňoch 19. a 20. marca 2013 sa dostavila na súd prvého stupňa za účelom študovania spisu. Prvý deň preštudovala zväzky I - X, druhý deň zväzky XI - XXI (t. j. celý dovtedy vyhotovený spis), pričom požiadala o fotokópie niektorých listov v počte cca 70 strán /zv. XXI, č. l. 5730, 5731/. Na základe následných žiadostí boli obhajkyňi vyhotovené a zaslané fotokópie v rozsahu cca 106 strán /zv. XXI, č. l. 5790, 5903/. Náhradná obhajkyňa sa až na jednu výnimku zúčastnila všetkých hlavných pojednávaní, a to aj v čase prítomnosti obhajcu [REDACTED]. Mala teda vedomosť o priebehu hlavného pojednávania a všetkých vykonaných úkonoch. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 29. mája 2013 /zv. XXI, č. l. 5879 rub/ pritom vyplýva, že otázku návštev konzultovala s [REDACTED] a prebrala s ním aj stratégiu obhajoby. Počas hlavných pojednávaní požiadala súd o poradu s obvineným, resp. o nahliadnutie do spisu, pričom súd žiadostiam vyhovel /zv. XXI, č. l. 5894 rub, 5906 rub, 5953/. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 6. júna 2013 (stále v neprítomnosti [REDACTED]) náhradná obhajkyňa predniesla súdu návrh na prepustenie obvineného z väzby /zv. XXI, č. l. 5958/ a po negatívnom rozhodnutí podala v mene obvineného sťažnosť /zv. XXI, č. l. 5979-5982/. Napriek tomu, že obvineného navštívila v ústave na výkon väzby až 31. mája 2013, t. j. po 2 pojednávacích dňoch, dovolací súd nevzhliadol dôvod na konštatovanie porušenia práv obvineného (navyše zásadným spôsobom).

Náhradná obhajkyňa vykonávala obhajobu obvineného zodpovedne a v čo najlepšom záujme svojho klienta. V prípade, že svedkom, ktorí sa mali vyjadrovať ku skutkom kladeným obvinenému za vinu, nekládla otázky, na ich výpovede reagoval sám obvinený. Vo vzťahu k svedkovi - poškodenému [REDACTED] (vypočutý na hlavnom pojednávaní konanom 29. mája 2013) pritom obvinený uviedol, že svedok iba potvrdil jeho nulovú angažovanosť pri skutku /zv. XXI, č. l. 5884 rub/, druhý svedok [REDACTED] obvineného nepoznal a vypovedal k inému skutku (iní svedkovia v ten deň neboli vypočutí). Svedkovi [REDACTED] [REDACTED] náhradná obhajkyňa kládla otázky pri skutku č. 1, k jeho výpovedi ku skutkom č. 4 a 5 sa vyjadril obvinený. Rovnako sa náhradná obhajkyňa zapájala do výsluchu svedkov vypočutých na hlavnom pojednávaní 3. - 6. júna 2013 (okrem svedkov, ktorí vypovedali k inému skutku, prípadne obvineného vôbec nepoznali). V nadväznosti na námietky obvineného je ďalej potrebné zdôrazniť, že zmenou náhradného obhajcu nedisponuje obvinený, ale súd, ktorý ho ustanovil. Súd môže v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 Tr. por. per analógiám na žiadosť obvineného alebo náhradného obhajcu oslobodiť od povinnosti obhajovania náhradného obhajcu, a to zo závažných dôvodov (napr. dlhodobá choroba), prípadne, ak si náhradný obhajca neplní svoje povinnosti. Súd nevyhodnotil návrh obvineného ako dôvodný, preto náhradnú obhajkyňu neoslobodil. Vo vzťahu k argumentácii obvineného o neumožnení zvolenia si náhradného obhajcu, dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že [REDACTED] nezastupoval obvineného na základe plnej moci, ale bol obvinenému ustanovený na jeho žiadosť z 22. februára 2013. Vzhľadom na avizovaný nedostatok finančných prostriedkov vyznieva námietka obvineného tendenčne.“

23. Vo vzťahu k ďalšej časti argumentácie, ktorú sťažovateľ v uplatnenom dovolaní zahrnul pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd uviedol, že sťažovateľ v dovolaní nešpecifikoval svoje návrhy na vykonanie dokazovania, ktoré mali byť podľa jeho názoru relevantné a boli konajúcim súdom zamietnuté. Najvyšší súd poznamenal, že zo spisového materiálu zistil, že sa prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní vysporiadal s predloženými návrhmi náhradnej obhajkyne, ktoré zamietol, pričom v odôvodnení rozsudku uviedol v tomto smere podrobné dôvody. V súvislosti so sťažovateľom nastolenou otázkou oboznámenia sa s utajovanými prílohami prezentoval túto argumentáciu:

«K poučeniu o povinnostiach pri ochrane utajovaných skutočností je nevyhnutné uviesť, že obvinený bol dňa 2. decembra 2015 nahliadať do utajovaných príloh. Pred predložením spisu bol predsedom senátu poučený v súlade s ustanovením § 35 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane utajovaných skutočností“) a bolo mu odovzdané Vyhlásenie o mlčanlivosti spolu so Záznamom o poučení o povinnostiach pri ochrane utajovaných skutočností a možných dôsledkoch ich porušenia /zv. XXIV, č. 1. 6638-6640/, ktoré vlastnoručne podpísal. Utajované prílohy, ako vyplýva z ich povahy, nie sú súčasťou spisu a teda bežne dostupné. Nahliadnutie do nich je možné len za splnenia podmienok uvedených v zákone o ochrane utajovaných skutočností. Jednou z podmienok je aj podpísanie vyhlásenia o mlčanlivosti a poučenie nahliadajúcej osoby. Poučovacia povinnosť je pritom spätá iba s daným úkonom a vzniká až pred samotným nahliadnutím. Prípadné skoršie poučenie by, aj s ohľadom na možnosť nedostavenia sa osoby, ktorej bolo nahliadnutie povolené, nemalo zmysel. Súčasne by takáto realizácia bola z dôvodu potreby podpisov poučujúcej osoby a poučovanej osoby spojená s ťažkosťami a zbytočnými nákladmi (napr. na doručovanie). Dovolaciemu súdu navyše nie je zrejmé, v čom v tejto súvislosti malo teda spočívať porušenie práva obvineného na obhajobu (obvinený námietku bližšie nerozviadol).»

24. K námietkam prezentovaným v uplatnenom dovolaní v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, kde sťažovateľ argumentoval tvrdením o nezákonnosti získaných dôkazov, najvyšší súd citoval § 371 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého dôvody podľa ustanovení § 371 ods. 1 písmeno a) až g) Trestného poriadku nemožno uplatniť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, čo neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. V nadväznosti na citované ustanovenie Trestného poriadku najvyšší súd konštatoval, že sťažovateľ, ktorý bol vo vedenom trestnom konaní riadne kvalifikovane zastúpený a mal možnosť oboznámiť sa s príslušnou časťou spisového materiálu, námietky o nezákonnosti vykonanej rekognície a o absencii dobrovoľnosti vydania mobilných telefónov mohol namietat' už vo fáze prípravného konania, čo však neurobil a predstrel ich prvýkrát až v podanom dovolaní. Na základe

uvedenej skutočnosti najvyšší súd uzavrel, že predmetné námietky v rámci označeného dovolacieho dôvodu nemôže posudzovať.

25. Najvyšší súd zaujal stanovisko aj k argumentácii týkajúcej sa výšky uloženého trestu, ktorú sťažovateľ predostrel v rámci dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd poukázal na nesprávny postup konajúceho súdu, ktorý sťažovateľovi pri určení výšky trestu neprípustne dvojito pričítal tú istú okolnosť, a to okolnosť spáchania viacerých trestných činov, keď ju zohľadnil pri aplikácii § 41 ods. 2 Trestného zákona, a súčasne ako priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona. Najvyšší súd poukázal na § 371 ods. 5 Trestného poriadku, podľa ktorého dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného. V tomto smere najvyšší súd uviedol: *„Napriek tomu, že súd prvého stupňa pochybil, keď obvinenému dvakrát započítal spáchanie zločinu a obzvlášť závažných zločinov, ktorých aplikáciu v rozsudku ani neodôvodnil, dovolací súd nevzhliadol dôvod na zrušenie napadnutých rozhodnutí. Obvinenému bol ukladaný trest s použitím tzv. zmierňovacieho ustanovenia podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., pričom pre výšku mimoriadne zníženého trestu je rozhodujúca dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Trestný zákon v osobitnej časti stanovuje pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a) Tr. zák. (najprísnejší trestný čin) trestnú sadzbu v rozpätí 20 rokov až 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie. Zvýšenie hornej hranice o jednu tretinu v zmysle tzv. asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. preto neprichádzala do úvahy. Pokiaľ by súd prvého stupňa postupoval správne a neprihliadol na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák., prevažovali by poľahčujúce okolnosti [§ 36 písm. j) Tr. zák. - viedol pred spáchaním trestného činu riadny život] v pomere 1:0. V zmysle ustanovenia § 38 ods. 3 Tr. zák. by sa potom znižovala horná hranica trestnej sadzby o jednu tretinu.“* K časti argumentácie sťažovateľa, v ktorej poukazoval na absenciu zohľadnenia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. d) Trestného zákona (spáchanie trestného činu vo veku blízkom veku mladistvých alebo vo vyššom veku, ak táto okolnosť mala vplyv na jeho rozumovú a vôľovú spôsobilosť) najvyšší súd uviedol, že otázka

zistovania a zohľadnenia existencie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je ako taká z dovolacieho prieskumu vylúčená.

K otázke nestrannosti Špecializovaného trestného súdu

26. Pri posúdení argumentácie o nedostatku nestrannosti konajúcich sudcov Špecializovaného trestného súdu, ktorú sťažovateľ opiera o skutočnosť, že sa títo sudcovia zúčastnili na skoršom schválení dohody o vine a treste vo vzťahu k spoluobvineným sťažovateľa, ktorých trestná vec bola vylúčená na samostatné konanie, poukazuje ústavný súd na to, že už vo svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti (IV. ÚS 370/2018 a I. ÚS 275/2019) posudzoval ústavnú udržateľnosť právnych záverov najvyššieho súdu vychádzajúcich zo stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 11/2017 z 5. apríla 2017. V uvedených rozhodnutiach ústavný súd označil právne závery najvyššieho súdu vychádzajúce z predmetného stanoviska za ústavne akceptovateľné. V aktuálne prejednávanej veci sťažovateľa nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali odklon od jeho záverov vyjadrených vo veciach sp. zn. IV. ÚS 370/2018 a sp. zn. I. ÚS 275/2019. Ústavný súd zdôrazňuje, že podstatnou okolnosťou z hľadiska záruky nestrannosti súdu je v trestnej veci sťažovateľa tá skutočnosť, že konajúci senát Špecializovaného trestného súdu vyhodnotil trestnú vec sťažovateľa po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní bez toho, aby sa akýmkoľvek spôsobom argumentačne odvolával na predchádzajúce rozsudky vydané v tzv. dohodovacích konaniach (schválené dohody o vine a treste spoluobvinených sťažovateľa), čo napokon logicky vylučuje aj tá skutočnosť, že sa dokazovanie v dohodovacom konaní ani nevykonáva, keďže pri schválení dohody o vine a treste je súd viazaný skutkom vymedzeným v návrhu. Platí teda, že senát Špecializovaného trestného súdu rozhodoval trestnú vec sťažovateľa bez toho, aby bol akokoľvek „zaťažovaný“, resp. ovplyvnený predchádzajúcim vyhodnotením skutkového stavu viažuceho sa k osobe sťažovateľa. Prezentovaný postulát napokon plne konvenuje aj relevantnej judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti štandardne zohľadňuje (pozri napr. rozhodnutie ESLP vo veci Schwarzenberg proti Nemecku z 10. 8. 2006, sťažnosť č. 75737/01). Ústavný súd vzhľadom na uvedené kvalifikoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti predmetnej

námietky smerujúcej proti odvolaciemu a dovolaciemu rozhodnutiu najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

K námietkam o nezákonnosti vykonaného dokazovania

27. Pokiaľ ide o námietky, v rámci ktorých sa sťažovateľ pokúša spochybniť zákonnosť časti procesu dokazovania (popísané úkony rekognície a zaistenia mobilných telefónov), ústavný súd na tomto mieste pripomína princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, limitujúci vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom. Z uvedeného princípu okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol účinne predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (pozri III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 665/2016). Z obsahu uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2013 z 27. marca 2014, ktorým bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa podané proti prvostupňovému rozsudku, vyplýva, že sťažovateľ argumentáciu označeného charakteru v rámci tohto opravného prostriedku vôbec neuplatnil i napriek tomu, že mu to relevantná právna úprava regulujúca tento riadny opravný prostriedok umožňovala. Uvedená skutočnosť bola prekážkou, pre ktorú sa označenou argumentáciou nemohol zaoberať ani dovolací súd a rovnako je prekážkou aj v konaní pred ústavným súdom. S odkazom na túto ustálenú judikatúru ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v označenej časti námietok smerujúcich proti druhostupňovému uzneseniu najvyššieho súdu pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

28. Pokiaľ ide o odôvodnenie dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu v časti reagujúcej na spomínanú argumentáciu sťažovateľa o nezákonnosti dokazovania, v ktorej najvyšší súd poukázal na ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku obmedzujúce práva

obvineného podať dovolanie v prípade, ak okolnosť, ktorú uvádza v dovolaní, mu bola známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, ústavný súd konštatuje konformnosť predmetnej časti odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu s obsahom sťažovateľom namietaných čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru. Ústavný súd chce na tomto mieste sťažovateľa poučiť, že ustanovenie § 317 ods. 1 Trestného poriadku, na ktoré sa sťažovateľ odvoláva, nijako nevyučuje v jeho prípade aplikáciu ustanovenia § 371 ods. 4 Trestného poriadku a v ňom obsiahnutej tzv. koncentračnej zásady. Vzhľadom na uvedené ústavný súd kvalifikuje ako zjavne neopodstatnenú námietku sťažovateľa smerujúcu proti dovolaciemu rozhodnutiu najvyššieho súdu, ktorý sa s odkazom na citované ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku, teda z dôvodu procesnej pasivity sťažovateľa (keď tvrdenia o nezákonnosti získaných dôkazov nepredniesol v odvolacom konaní) odmietol príslušnou časťou argumentácie dovolania zaoberať. Preto v uvedenej časti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti dovolaciemu uzneseniu najvyššieho súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

K námietkam týkajúcim sa výšky uloženého trestu odňatia slobody

29. Ústavný súd na tomto mieste opätovne pripomína svoje postavenie a úlohu pri preskúvaní rozhodnutí všeobecných súdov a zdôrazňuje, že aj v prípade posúdenia výšky uloženého trestu a s tým súvisiaceho hodnotenia okolností, ktoré konajúci súd pri jej špecifikácii zohľadnil, môže do vyvedených skutkových a právnych záverov všeobecného súdu zasiahnuť len v prípade ich zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti. Vychádzajúc z odôvodnenia rozhodnutí konajúcich súdov týkajúcich sa výšky trestu uloženého sťažovateľovi, konštatuje, že takýto exces v sťažovateľovom prípade nezistil. Tak ako to uviedol odvolací súd, u sťažovateľa bola okolnosť veku sťažovateľa blížiacего sa veku mladistvých zohľadnená aplikáciou zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona, pričom išlo o postup nad rámec zákona, teda tak ako to konštatoval odvolací súd, o dobrodenie, ku ktorému nebol zákonný dôvod. Dvojité pričítanie tej istej okolnosti bolo dovolacím súdom posúdené ako také, ktoré postavenie sťažovateľa zásadne neovplyvnilo. Vzhľadom na uvedené okolnosti nemožno v prípade sťažovateľa hovoriť o takom excese

v aplikácii zákona, ktorý by sa prejavil neudržateľnosťou a arbitrárnosťou rozhodnutia o výške uloženého trestu. Ústavný súd na základe uvedeného posúdil ústavnú sťažnosť v označenej časti ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v predmetnej časti námietok smerujúcich proti odvolaciemu a dovolaciemu rozhodnutiu najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) Trestného poriadku.

K porušeniu práva na obhajobu

30. Sťažovateľ porušenie svojho práva na obhajobu, tak ako ho prezentoval v podanom odvolaní a dovolaní, ale aj v samotnej ústavnej sťažnosti, vidí okrem iného aj v skutočnosti, že konajúci súd v rámci prebiehajúceho hlavného pojednávania reagoval na vopred avizovanú neprítomnosť obhajcu sťažovateľa (ustanoveného sťažovateľovi podľa jeho individuálneho výberu) ustanovením tzv. náhradného obhajcu, ktorého kvalitu obhajoby sťažovateľ v priebehu hlavného pojednávania spochybnil, avšak konajúci súd uvedené námietky neakceptoval. Ústavný súd chce v danom skutkovom kontexte týkajúcom sa otázky práva na obhajobu, resp. v práva na pomoc obhajcu poukázať na relevantnú judikatúru ESĽP. Článok 6 ods. 3 písm. c) dohovoru priznáva obvinenému právo obhajovať sa prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, ktorého výber má byť v zásade akceptovaný. Aj keď je dôležité, aby medzi obhajcom a klientom existovala dôvera, toto právo nemá absolútnu povahu. Môžu byť totiž dané relevantné a dostatočné dôvody sledujúce záujmy spravodlivosti, ktoré môžu ospravedlniť ustanovenie obhajcu proti vôli obvineného. Podstatné je to, aby obhajoba bola „skutočná a účinná“ (pozri rozhodnutia ESĽP vo veciach Pavlenko proti Grécku zo 6. 9. 2007, sťažnosť č. 22021/05; Prehn proti Nemecku z 24. 8. 2010, sťažnosť č. 40451/06 a Mayzit proti Rusku z 20. 1. 2005, sťažnosť č. 63378/00). Článok 6 ods. 3 písm. c) dohovoru hovorí o „pomoci“ obhajcu, nie o „ustanovení“ obhajcu, pretože ustanovenie obhajcu samo osebe ešte nezaistúje účinnosť jeho pomoci, keďže ustanovený obhajca môže zomrieť, ochorieť alebo sa u neho môže objaviť iná trvalá prekážka riadneho výkonu obhajoby, prípadne sa môže sám vyhýbať plneniu svojich povinností voči klientovi. Preto pokiaľ sú príslušné štátne orgány na takéto skutočnosti upozornené, musia takéhoto obhajcu nahradiť iným, prípadne ustanoveného obhajcu primäť k plneniu jeho povinností (pozri rozhodnutie ESĽP vo veci Artico

proti Taliansku z 13. 5. 1980, sťažnosť č. 6694/74). Štát však nemôže byť zodpovedný za každé pochybenie obhajcu, ktorý bol obvinenému ustanovený, zo vzťahu nezávislosti advokácie od štátu totiž vyplýva, že vedenie obhajoby je vo svojej podstate záležitosťou medzi obvineným a klientom, či už ide o obhajcu prideleného v rámci právnej pomoci alebo o obhajcu, ktorého si klient platí sám. V zmysle čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru sú príslušné štátne orgány povinné zasiahnuť len v tých prípadoch, keď nedostatky na strane ustanoveného obhajcu vyjdú najavo alebo sú o nich štátne orgány akýmkoľvek spôsobom informované (pozri rozhodnutie ESLP vo veci Kamasinski proti Rakúsku z 19. 12. 1989, sťažnosť č. 9783/82).

31. Podľa judikatúry ESLP uvedenej v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia teda zárukám vyplývajúcim z čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru neprekáža, keď v niektorých odôvodnených prípadoch v záujme naplnenia spravodlivosti pri súčasnom rešpektovaní požiadavky účinnosti obhajoby je vôľa obvineného v otázke výberu obhajcu nahradená rozhodnutím štátnej authority, tzv. „ustanovením obhajcu“. Takýmto prípadom je okrem iných aj inštitút náhradného obhajcu zakotvený v ustanoveniach § 42 Trestného poriadku, kde v zmysle ustanovenia § 42 ods. 1 Trestného poriadku, ak je dôvodná obava, že by mohol byť zmarený v prípravnom konaní výsluch obvineného, ktorý trvá na prítomnosti obhajcu, hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie pre neprítomnosť zvoleného obhajcu alebo ustanoveného obhajcu, môže byť obvinenému popri zvolenom obhajcovi alebo ustanovenom obhajcovi ustanovený náhradný obhajca. V zmysle ustanovení § 42 ods. 2 Trestného poriadku náhradný obhajca má rovnaké práva a povinnosti ako zvolený obhajca alebo ustanovený obhajca; na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí ich však môže vykonávať iba v prípade neúčasti zvoleného obhajcu alebo ustanoveného obhajcu. Z okolností veci sťažovateľa vyplýva, že sťažovateľov obhajca, ustanovený mu z dôvodu nemajetnosti, avšak podľa individuálneho výberu sťažovateľa, už pri predbežnom prejednaní obžaloby vopred konajúcemu súdu avizoval dôvody neúčasti na niektorých z určených termínov hlavného pojednávania, na čo konajúci súd v záujme zachovania plynulosti konania reagoval ustanovením tzv. náhradného obhajcu v zmysle citovaných ustanovení § 42 Trestného poriadku. Námietkam sťažovateľa o nedostatočnosti kvality obhajoby poskytovanej náhradným obhajcom, ktoré sťažovateľ v priebehu hlavného

pojednávania predniesol, nebolo zo strany prvostupňového súdu vyhovené a ich opodstatnenosť vylúčil tak odvolací súd, ako aj súd dovolací. Najvyšší súd, tak ako to vyplýva z odôvodnenia jeho dovolacieho rozhodnutia (pozri bod 22 odôvodnenia tohto uznesenia) kvalitu poskytovania právnej pomoci zo strany náhradnej obhajkyne riadne preskúmal a konštatoval, že nedostatky, ktoré by odôvodňovali zásah konajúceho súdu v podobe ustanovenia iného náhradného obhajcu, nezistil. Najvyšší súd v tejto súvislosti podrobne popísal, že sa ustanovená náhradná obhajkyňa riadne oboznámila s prípadom sťažovateľa komplexným preštudovaním spisového materiálu, zúčastnila sa s výnimkou jedného prípadu všetkých termínov hlavného pojednávania (a to aj v čase prítomnosti riadneho obhajcu sťažovateľa), bola teda s jeho priebehom náležite oboznámená, pričom taktiku obhajoby konzultovala vopred s riadnym obhajcom sťažovateľa, s ktorým sa dohodla aj na potrebe osobného kontaktu so sťažovateľom, aktívne sa zapájala do vykonávaných výsluchov a podala v mene sťažovateľa aj opravné prostriedky. Ústavný súd je toho názoru, že za uvedených okolností poskytovanie právnej pomoci zo strany náhradnej obhajkyne nijako nesignalizuje zanedbávanie plnenia jej povinností v prospech klienta (sťažovateľa). Na základe uvedeného sa ústavný súd so subjektívnymi tvrdeniami sťažovateľa o nedostatkoch obhajoby zo strany náhradnej obhajkyne nemôže stotožniť a konštatuje, že požiadavka účinnosti obhajoby nebola v sťažovateľovom prípade narušená, keďže náhradný obhajca vykonával svoju úlohu zodpovedne a efektívne.

32. Sťažovateľ namietané porušenie práva na obhajobu videl aj v odmietnutí návrhov obhajoby na vypočutie špecifikovaných svedkov, kde zdôvodnenie odmietnutia predmetného dôkazného návrhu zo strany konajúceho súdu vníma ako nedostatočné. Ústavný súd poukazuje v prvom rade na ustanovenie § 168 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré zaväzuje konajúce súdy, aby sa v rámci odôvodnenia rozsudku vyrovnali aj s obhajobou a aby teda z odôvodnenia rozsudku bolo okrem iného zrejmé, prečo konajúci súd nevyhovel návrhom obhajoby na vykonanie ďalších dôkazov. Záruky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy sú v tomto smere dodržané, ak konajúci súd odmietnutie dôkazných návrhov obhajoby riadne vysvetlí. V tomto smere najvyšší súd v dovolacom rozhodnutí poukázal na príslušnú časť prvostupňového rozsudku, v ktorom Špecializovaný trestný súd podrobne rozviedol dôvody vedúce k zamietnutiu návrhov obhajoby. Ústavný súd sa oboznámil

s označenou časťou odôvodnenia rozsudku Špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1 T 2/2013 zo 7. augusta 2013, v ktorom tento uviedol: „*Obhajoba navrhla vypočuť svedka [REDACTED], čo súd zamietol z dôvodu, že tento svedok mal objasniť poradu v garáži v súvislosti so skutkom v bode 4 obžaloby. V čase návrhu neboli žiadne pochybnosti, že takáto porada prebehla a tohto svedka nikto nikdy predtým nespomenul napriek relatívne rozsiahlej dĺžke trestného konania. Svedecká výpoveď v tomto štádiu konania by bola z pohľadu súdu irelevantná. Čo sa týka návrhu na vypočutie svedka [REDACTED], ktorý mal byť hokejovým trénerom [REDACTED], tento výsluch pokladal súd za nadbytočný. V konaní nikto nikdy nespochybnil, že [REDACTED] sa venoval ľadovému hokeju. Nebola však žiadna potreba riešiť túto otázku, lebo v čase návrhu mal súd nepochybne preukázané, že [REDACTED] sa minimálne dvakrát nachádzal v kritickom čase v [REDACTED] a to bez ohľadu na to, aký mal denný režim študenta, resp. hokejistu. Návrh na vyšetrovanie duševného stavu svedka [REDACTED] súd zamietol prihliadnuc na to, že išlo o osobu právoplatne odsúdenú za predmetnú trestnú činnosť a predtým nevznikla potreba na vyšetrovanie jeho duševného stavu. Ak sa v minulosti počas výkonu väzby pokúsil o samovraždu, resp. sebapoškodzovanie, tak potreba vyšetrovania duševného stavu vznikla skôr v tomto čase. U svedka sa tento procesný inštitút v porovnaní s osobou obvineného využíva skôr výnimočne (§ 150 Tr. por.) a v tomto prípade nejde o tzv. kľúčového svedka. V prejednávanej veci takýchto svedkov bolo niekoľko desiatok a súd pri vykonávaní dokazovania nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že je potreba vyšetriť ich duševný stav. Obhajoba tiež navrhla opätovné vypočutie svedka [REDACTED] vzhľadom na to, že svedok [REDACTED] uviedol pri opätovnom výsluchu skutočnosti, ktoré jeho klient popiera. Tento svedok pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní však poprel akékoľvek kontakty s členmi skupiny [REDACTED] a podľa vlastného vyjadrenia nemal žiadne vedomosti o spáchaných trestných činoch, preto nebolo potrebné ho k čomukoľvek dopytať.“* Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu citovanej časti odôvodnenia rozsudku, konštatuje, že odmietnutie návrhov obhajoby na vykonanie ďalších dôkazov bolo konajúcim súdom primerane vysvetlené, pričom takto prezentované zdôvodnenie nevykazuje žiadne zjavné rozpory, protirečenia alebo úvahy, ktoré by odporovali prirodzenej logike. Ústavný súd dodáva, že záver súdu o irelevantnosti navrhnutého dôkazu, ktorý súd primerane vysvetlí, je prirodzeným výsledkom procesu voľného hodnotenia dôkazov a sám osebe neindikuje

možnosť vysloviť porušenie označených práv len z dôvodu subjektívneho presvedčenia sťažovateľa o relevancii navrhnutého dôkazu.

33. Ako celkom nekonkrétnu, a preto zjavne neopodstatnenú kvalifikuje ústavný súd čiastkovú námietku sťažovateľa o porušení jeho práva na obhajobu, ktorá obsahuje absolútne neurčité tvrdenie o tom, že konajúci súd neumožnil sťažovateľovi oboznámiť sa s „*utajovanou prílohou (skutočnosťami)*“. Sťažovateľ nijako bližšie nešpecifikoval, o akú utajovanú prílohu, resp. utajované skutočnosti malo v tomto prípade ísť, neoboznámil ústavný súd, s akým dôkazom mali byť predmetné skutočnosti spojené, resp. aký konkrétny význam mali tieto skutočnosti v procese dokazovania. Vzhľadom na uvedené a tiež s odkazom na čiastkové závery uvedené v bode 30 až 32 odôvodnenia tohto uznesenia považuje ústavný súd námietky sťažovateľa o porušení jeho práva na obhajobu za zjavne neopodstatnené. V uvedenej časti preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti odvolaciemu a dovolaciemu rozhodnutiu najvyššieho súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

K námietke o vnútornej rozpornosti rozhodnutia o dovolaní

34. Ústavný súd sa napokon vysporiadal aj s tvrdením sťažovateľa o „*vnútornej rozpornosti*“ uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo V 5/2017 z 5. novembra 2018, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa v zmysle ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku pre nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Trestného poriadku. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľom predostretá subjektívna interpretácia relevantných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich inštitút dovolania je celkom zjavne nesprávna. Podľa ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 citovaného zákona. Platí teda, že predpokladom vecného preskúmania dovolania je, aby v odôvodnení dovolania uvedené dovolacie dôvody (vymedzené v ustanoveniach § 371 Trestného poriadku) boli nielen formálne označené, ale aby obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu skutočne, t. j. vecne zodpovedal zákonnému

vymedzení dovolacieho dôvodu. Pokiaľ to tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenia upravujúce dôvody dovolania, pričom však v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dôvodu, ide o dovolanie, ktoré treba odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku. V prípade sťažovateľa najvyšší súd konštatoval, že argumentácia, ktorú sťažovateľ v odôvodnení svojho dovolania predstrel a formálne podradil pod označené dovolacie dôvody, nie je v skutočnosti pod uvedené dovolacie dôvody vecne subsumovateľná. Najvyšší súd tak na základe uvedeného postupoval celkom správne a v zmysle citovaného ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie sťažovateľa pre nenaplnenie predpísaných dovolacích dôvodov odmietol. Vzhľadom na uvedené ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa v označenej časti námietok smerujúcich proti dovolaciemu rozhodnutiu najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

35. S ohľadom na všetky uvedené závery bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu